

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 20Csp/22/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2318206705
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Desana Janíčková Rusnáková
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2020:2318206705.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a.s., IČO 47 967 692, so sídlom v Bratislave, Vajnorská 100/A, proti žalovanej O. M., A.. XX.XX.XXXX, W. T. X. - P. W., Č. XXXX/X, o zaplatenie 1.732,42 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu (pôvodne Okresnému súdu Galanta podľa vtedajšieho miesta bydliska žalovanej) 21.9.2018 sa pôvodný žalobca (Poštová banka, a.s., IČO 31 340 890; ďalej len „banka“) domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu istinu 1.732,42 €, úroky (zmluvné, vyčíslené k 31.8.2018) z istiny vo výške 1.579,61 €, zmluvný úrok vo výške 24,5% ročne zo sumy 1.732,42 € od 1.9.2018 do zaplatenia, zákonný úrok z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 1.732,42 € od 1.9.2018 do zaplatenia a trovy konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovanou uzavrel zmluvu o úvere, na základe ktorej jej poskytol úver vo výške 2.000 €. Žalovaná mala túto sumu (= istina) vrátiť a zaplatiť aj ďalšie dojednané plnenia (úroky, poplatky), avšak svoj záväzok riadne neplnila. Úver bol z tohto dôvodu vyhlásený za predčasne splatný.

3. Okresný súd Galanta dňa 12.10.2018 vydal vo veci platobný rozkaz, ktorým žalobe vyhovel. Žalovaná podala voči platobnému rozkazu odpor, v ktorom uviedla, že splátky riadne platila až do februára 2015, kedy sa jej finančná situácia v súvislosti s rozvodom manželstva natoľko zhoršila, že splátky nebola schopná platiť; splácanie obnovila až v r. 2018. Doposiaľ splatila 1.822,29 €, pričom podľa zmluvy mala splatiť celkom 4.124,88 €; žalobca však žiada až 5.134,32 € spolu s úrokom, ktorý je neprimerane vysoký, a ktorý veriteľovi patrí len do zosplatnenia dlhu. Nesprávna je aj výška úroku z omeškania, ktorý od 1.9.2018 predstavuje 5% ročne, nie 5,25% ako uvádza žalobca. Vzhľadom k času uzavretia zmluvy žalovaná vzniesla i námietku premlčania na splatné splátky.

4. Vec bola 1.2.2019 postúpená tunajšiemu súdu vzhľadom k tomu, že žalovaná v podanom odpore uplatnila námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Galanta (§ 41, § 43 ods. 1 C.s.p.). Tunajší súd uznesením z 15.2.2019 na návrh pôvodného žalobcu (Poštová banka, a.s.), odôvodnený postúpením pohľadávky voči žalovanej, rozhodol o zmene strany konania tak, že namiesto pôvodného žalobcu vstúpil do konania súčasný žalobca (uvedený v záhlaví rozsudku). Zároveň zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Galanta. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 24.4.2019.

5. (Nový) žalobca sa podaním doručeným súdu 5.4.2019 vyjadril k odporu žalovanej, s tým, že dojednaný (zmluvný) úrok nebol v čase uzavretia úverovej zmluvy limitovaný. Priemerná úroková sadzba bánk

síce v tom čase predstavovala 10% ročne, avšak za úrok v rozpore s dobrými mravmi sa považovala len úroková sadzba podstatne prevyšujúca tú priemernú - žalobca poukázal na súdne rozhodnutie, podľa ktorého v takom rozpore je úroková sadzba vo výške štvor a viacnásobku priemeru (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 26/2011) a rozhodnutie, podľa ktorého v takom rozpore nie je sadzba vo výške 24% ročne (rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 5C/99/2015 - v ňom odkaz na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/225/2017, ktorý pripúšťa až 32% ročne). Zdôraznil, že veriteľ má podľa zákona (Obchodný zákonník) nárok na úrok až do splatenia úveru (t.j. nielen do zosplatenia), a zatiaľčo zmluvný úrok je cenou peňazí, úrok z omeškania je sankciou za nedodržanie doby splatnosti, preto je ich možné žiadať popri sebe. Poukázal tiež na nejednotnosť súdnej praxe pri súbežnom (ne)priznávaní týchto úrokov a trval na žalobe v pôvodnom rozsahu.

6. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom žalovanej a listinnými dôkazmi predloženými žalobcom - zmluva o úvere „dostupná pôžička“ z 8.6.2012 č. 0712554412 (ďalej len „zmluva“), všeobecné obchodné podmienky banky účinné od 1.8.2011, obchodné podmienky banky pre úver dostupná pôžička účinné od 16.2.2012, sadzobník poplatkov banky účinný od 16.4.2012, upozornenie - výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo 4.9.2015, výzva na úhradu dlžnej sumy z 21.9.2015 (zosplatenie) s pripojenou doručenkou, aktuálny stav úveru k 31.8.2018, zmluva o postúpení pohľadávok z 20.12.2018, a zistil tento skutkový stav:

7. Na základe zmluvy z 8.6.2012 banka poskytla žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 2.000 €, ktorý mala žalovaná splácať v 72 splátkach po 57,29 €, vždy k 8. dňu v mesiaci, počnúc 8.7.2012, pričom celková výška nákladov mala predstavovať 1.803,49 €, a to do 8.6.2018. Celková čiastka na vrátenie priamo uvedená nie je; pod údajmi o úvere sa zmluve nachádza drobným písmom poznámka, že celkovú čiastku úveru tvorí súčet úveru a nákladov. Dojednaná úroková sadzba predstavovala 24,5% ročne, ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) 28,29%. Bolo dojednané poistenie (základný súbor poistenia); vo zvyšku zmluva odkazovala na obchodné podmienky. Žalovaný neplatil splátky riadne a včas, preto banka po predchádzajúcej výzve (zo 4.9.2015) úver k 21.9.2015 zosplatnila; ku dňu zosplatenia predstavovala dlžná istina 1.732,42 €, úrok (zmluvný) 282,98 € a poplatky za upomienky 14,65 €. Zmluvou z 20.12.2018 banka postúpila pohľadávky voči žalovanej na žalobcu. Žalovaná do 31.8.2018 splatila sumu 1.822,29 (vyplýva zo stavu úveru).

8. Žalovaná vo svojej výpovedi odkázala na obsah podaného odporu, potvrdila výšku úhrad vyplývajúcich zo stavu úveru a uviedla, že od podania žaloby uhradila ďalších 565 €, čo preukázala výpisom z účtu.

9. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník). Záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky (§ 503 ods. 1,2 Obchodného zákonníka).

10. Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 1 až 4 Zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, účinného ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy; ďalej len „OZ“).

11. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom (§ 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy; ďalej len ZSÚ). Náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere upravujú § 9 a § 10 ZSÚ.

12. Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§ 565 OZ).

13. Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>>najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (§ 53 ods. 9 OZ).

14. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka (OZ) sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>>). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

15. Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach (OZ) uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 OZ).

16. Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>>), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§ 103 OZ).

17. Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako dodávateľom (veriteľom) a žalovanou ako spotrebiteľom (dlžníkom) došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, a teda sa riadi aj režimom tohto zákona.

18. Keďže dlžník svoj dlh riadne neplnil, veriteľ využil dojednané právo (§ 565 OZ) odstúpiť od zmluvy (dojednaného v obchodných podmienkach; list z 21.9.2015) po predchádzajúcom upozornení (list zo 4.9.2015). Keďže splátky boli splatné k 8. dňu v mesiaci, k 21.9.2015 musela byť žalovaná viac ako tri mesiace v omeškanií so splátkou splatnou 8.6.2015 (pretože od tohto dňa do 21.9.2015 uplynuli viac ako tri mesiace). Je teda zrejmé, že k zosplateniu došlo pre omeškanie práve s touto splátkou. Odo dňa splatnosti (zročnosti) tejto splátky tak začala plynúť trojročná premlčacia doba celého dlhu (§ 103 OZ), ktorá uplynula 8.6.2018. Žaloba bola podaná 21.9.2018, teda po jej uplynutí. Na základe uvedeného súd s prihliadnutím na námietku premlčania vznesenú žalovanou žalobu zamietol.

19. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. V spore úspešná žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila, preto jej ich súd nepriznal.

20. Záverom sa žiada uviesť, že žaloba by bola zamietnutá i v prípade, ak by žalovaná námietku premlčania nevzniesla. Úverová zmluva totiž trpí nedostatkom v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ ZSÚ účinného v čase jej uzavretia, keďže je v nej nesprávne uvedená RPMN; táto pri prepočte podľa kalkulačky RPMN zverejnenej na webovom portáli Ministerstva financií SR, ktoré je orgánom ochrany finančných spotrebiteľov (www.fininfo.sk/sk/kalkulacky/kalkulacka-rpmn <<http://www.fininfo.sk/sk/kalkulacky/kalkulacka-rpmn>>), vychádza až 30,59%, čo je o 2,3% viac než sa uvádza v zmluve. Následkom tohto nedostatku je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Keďže žalovaná doposiaľ uhradila celkom 2.387,29 € (z toho 1.822,29 pred podaním žaloby a 565 € po jej podaní), úver už preplatila; žalobca by preto nemal nárok už na žiadne ďalšie plnenie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolaie možno odôvodniť len tým, že:

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia, resp. na vykonanie exekúcie.